

Oponentura magisterské práce Jakuba Tajovského

S rozpracovaným magisterským projektem Jakuba Tajovského jsem se seznámil 22. dubna v budově FaVU. Zjevně ambiciózní výstavní projekt se nacházel ve stádiu příprav: Tajovský se snažil uchopit možnosti, které mu nabízel 3D scan historického sochařského díla, současně experimentoval s osobitou malířskou technikou, fascinovalo ho téma černých zrcadel, a pokud jsem tomu správně porozuměl, chtěl do galerie umístit virtuální objekty. Přemýšlel, jak tyto zdroje a motivy propojit a skrze různé technologické rámování konfrontovat rozdílné způsoby obrazové reprezentace. Projekt se zdál zajímavým způsobem zkoumat vztahy mezi médiem tradiční malby a digitálními technologiemi, vnímal jsem jeho souvislost s některými post-internetovými tendencemi, propojoval historické téma s jeho aktualizací. Tajovskému jsem tehdy doporučil, aby se s ohledem na prostorové možnosti galerie i rozpracovanosti svých nápadů soustředil na redukci jednotlivých motivů. Podle mého názoru by se neměl snažit zpracovat vše, co právě zkoumá, ale spíše přemýšlet o tom, jak diváky přesvědčit, aby se začali zajímat aspoň o zlomek jeho uměleckých zájmů. Vzhledem k tomu, že nežiji v Brně, jsme se domluvili, že mi v dostatečném předstihu zašle dokumentaci finálního projektu. Když jsem tuto dokumentaci dva dny před termínem odevzdání tohoto posudku obdržel, nebyl jsem o moc moudřejší než při mé návštěvě v Brně. Obsahově i rozsahově chudý textový aparát obhajoby je nefunkčně přetížen citáty. Autorovy záměry a finální podoba projektu mi z textu nebyla jasná. 3D modely výstavního prostoru i vizualizace jednotlivých děl mi nedokázaly zprostředkovat podobu toho, co v galerii nakonec návštěvníci uvidí a zažijí. Může to být skvělé – to bych vám v Brně přál –, ale i zcela nepochopitelné. (Snad) konceptuální podstatu Tajovského počínání může snadno přebít trendy estetika displejů a počítačových vizualizací, a o to hůř pak celý projekt bude působit za pár let. Je otázkou, do jaké míry je ode mne korektní hodnotit práci, jejíž finální podobu jsem na vlastní oči neviděl. Není ale celý Tajovského projekt ve skutečnosti právě o relativitě naší vizuální zkušenosti? To, že jsem se i tak nakonec rozhodl pro relativně přísné hodnocení, způsobila skutečnost, že těchto okolností si byl s ohledem na naši dálkovou komunikaci vědom i diplomant. Pokud byly podklady, které mi stihl poskytnout, skutečně tím nejlepším, čím se byl schopen prezentovat, ukazuje to jeho nerealistické uvažování o jejich výpovědní schopnosti. Mé negativní hodnocení je tedy způsobeno především „měkkými“ dovednostmi zjevně nadějného diplomanta, tj. schopností včas písemně formulovat tezi svého projektu a vypracovat jeho přesvědčivou vizualizaci. Domnívám se, že i tyto hodnoty jsou pro současného umělce důležité, v případě jakýchkoliv mezinárodních ambicí pak zcela klíčové. Práci Jakuba Tajovského doporučuji k obhájení s hodnocením dobře.

V Praze, 6. května 2017

doc. Tomáš Pospiszyl, Ph.D.
Katedra teorie a dějin umění
Akademie výtvarných umění v Praze